

Nr 16.

Ankom till riksdagens kausli den 17 februari 1933 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avskrivning, i samband med försäljning av kronan tillhöriga $\frac{1}{12}$ mantal Vännäs nr 22 i Överkalix socken av Norrbottens län, av viss fordran.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 20 januari 1933 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 50, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva, att, i samband med försäljning till Oskar Nilsson av fastigheten $\frac{1}{12}$ mantal Vännäs nr 22 (22²) i Överkalix socken av Norrbottens län enligt bestämmelserna i ett i statsrådsprotokollet omnämnt köpekontrakt, kronans fordran hos Nilsson på grund av en i samma protokoll angiven borgensförbindelse, 24,531 kronor 84 öre jämte ränta och ersättning för lagsökningskostnader, må avskrivas.

År 1928 försåldes under hand till firman Nilsson & C:o, N. J. Nilsson, i Överkalix en virkespost från Västra Korpilombolo revir. Köpeskillingen uppgick till 29,522 kronor 85 öre och skulle enligt en den 1 oktober 1928 dagtecknad förbindelse erläggas senast den 15 september 1929. Såsom säkerhet för såväl köpeskillingen som 6 procent ränta därå avlämnade firman en solidarisk proprieborgen av Oskar Nilsson, Nils Nilsson i Överkalix och L. A. Wennberg i Hedensbyn.

Enär köparen underlät att å förfallodagen gälda köpeskillingen, förpliktade länsstyrelsen genom utslag den 24 januari 1930 firman och dess borgensmän att vid äventyr av utmätning utgiva fordringsbeloppet jämte ränta och lagsökningskostnad. Den utmätning, som sedermera företogs, inbragte tillhopa 3,377 kronor 8 öre. Sedan firman Nilsson & C:o den 19 mars 1930 försatts i konkurs, bevakades i densamma kronans fordran. En utdelning av endast 1,613 kronor 93 öre tillföll domänstyrelsen.

Borgensmannen Oskar Nilsson tillhöriga $\frac{1}{12}$ mantal Vännäs nr 22 (22²) försåldes exekutivt, varvid hemmanet inropades för kronans räkning för 9,200 kronor. Detta hemman hade emellertid icke ansetts böra bibehållas i kronans ägo bl. a. på grund av ett avsevärt födoråd, som åvilade detsamma. Sedan domänstyrelsen med anledning därav vidtagit åtgärder för hemmanets försäljning, hade förutvarande ägaren, förenämnde Oskar Nilsson, gjort framställning om att få återköpa fastigheten, som i generationer gått i arv inom hans familj. Nilsson hade därvid förklarats, att han, oaktat hemmanet taxerats till 14,700 kronor, icke kunde betala mer än 4,000 kronor till följd

av nyssnämnda födöråd, som utginge till hans fader och syskon, samt på grund av dryga skatter m. m. Såsom villkor för köpet hade han emellertid uppställt att bliva befriad från sin återstående skuld till kronan på grund av den borgen, som han tecknat för N. J. Nilssons med firma Nilsson & C:o virkesköp.

Enligt köpekontrakt den 8 april 1932 med därå den 22 augusti 1932 tecknat godkännande har domänstyrelsen till Oskar Nilsson i Vännäs i Överkalix socken försålt fastigheten $\frac{1}{12}$ mantal Vännäs nr 22 (22²) i sagda socken mot en köpeskilling av 4,000 kronor, att gäldas sålunda, att Nilsson övertager och ansvarar för samtliga fastigheten graverande inteckningar, därvid Nilsson ock ikläder sig att utgiva alla å dessa inteckningar den 8 april 1932 upplupna och sedermera belöpande räntor ävensom oguldna födöråds- eller andra förmåner, för vilka inteckning meddelats i fastigheten. Tillika har Nilsson åtagit sig att gälda alla å fastigheten sistnämnda dag belöpande och oguldna skatter samt de skatter, som komma att påföras fastigheten intill dagen för köpebrevs utfärdande. Domänstyrelsen å sin sida har förbundit sig att göra framställning om avskrivning av Nilssons skuld till kronan på grund av borgen för en Nilssons broder N. J. Nilsson i Överkalix; och har i köpekontraktet stadgats, att, därest sådan avskrivning icke skulle beviljas, köpeavtalet komme att hävas.

Departementschefen har i ärendet anfört följande.

»Av omständigheterna synes framgå, att, på sätt domänstyrelsen funnit, ifrågavarande för kronans räkning exekutivt inköpta fastighet Vännäs 22² icke är av beskaffenhet att böra av kronan behållas. Fastigheten är enligt vad jag inhämtat besvärade av, förutom inteckningar till säkerhet för omförmälda födöråd åt Oskar Nilssons fader och syskon, inteckningar för fordran till sammanlagt belopp av 4,000 kronor. Värdet av födörådsförmånerna torde vara betydande. Vad i ärendet förekommit synes giva vid handen, att, särskilt på grund av storleken och arten av sagda födöråd, högre köpeskilling för fastigheten än den i förenämnda köpekontrakt upptagna icke kan under nuvarande konjunkturen erhållas. Beträffande det i kontraktet stadgade villkoret angående avskrivning av Nilssons skuld till kronan på grund av borgen anser jag mig böra förorda bifall till domänstyrelsens av statskontoret tillstyrkta hemställan, att dylik avskrivning må äga rum. Skulden uppgår, såsom redan nämnts, efter avdrag av inlutna avbetalningsbelopp om sammanlagt 4,991 kronor 1 öre, till 24,531 kronor 84 öre, vartill komma ränta och lagsökningskostnad. Möjlighet för Nilsson att ens till någon del gälda denna sin skuld torde icke finnas. Ehuru Nilssons befriande från betalningsansvar i så måtto torde inverka på kronans rätt även gentemot Nilssons båda medborgensmän, att dessa därefter bliva ansvariga för beloppet allenast var för sin del efter huvudtalet, torde, på skäl statskontoret härutinnan framhållit, denna omständighet ej böra utgöra hinder mot den föreslagna åtgärden.»

Utskottet. Då framställningen icke föranleder någon erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 17 februari 1933.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 4.